

A kiengesztelődés apostola Roger testvér (1915–2005)

Minden jóakarató embert mélyen megdöbentett a hír, hogy 2005. augusztus 16-án az esti imádság közben brutális kegyetlenséggel meggyilkolták Roger testvért, a Taize-i ökumenikus közösség alapítóját.

1915-ben született a svájci Provence városkában. Fiatal protestáns lelkészként érkezett a franciaországi Taizébe. A burgundiai romos kis faluban megvett egy öreg házat, ahol menedéket nyújtott az üldözötteknek, a szegényeknek és a háború elnyomottjainak. 1942-ben a Gestapo menekülésre kényszerítette.

1944-ben tér vissza Taizébe és 1945-ben megalapította a Taizé-i ökumenikus közösséget.

Augusztus 16-án este 20.45-kor gyilkolták meg Taizében, miközben a hagyományos vesperást imádkozta 2500 fiatal körében a Kiengesztelődés templomában. Szemtanúk szerint a gyilkosnak, aki egy 36 éves román nő, sikerült a testvérek közé furakodnia és ahogy áldozata felé haladt, nem vette észre senki, mert háttal álltak. Torok- és vállsérülést szenvedett, sérülései olyan súlyosak voltak, hogy negyed óra leforgása alatt meghalt.

Egész életében a kiengesztelődés hirdetője és apostola volt. A keresztények egységén fáradozott szelíd türelemmel és alázattal. A békét hirdette szavaival és csöndes jelenlétével egyaránt. Hittel valljuk apostolkodását folytatja ezentúl is.

Az imádság mestere és alázatos megélője volt, aki megismertette a világot és elsősorban a fiatalokat a csönd és a csöndből születő benső ima értékeivel. Különös szeretetes alázatos imádás kapcsolta őt az eukarisztiatikához. Ezért is kapott engedélyt a szentáldozásra. II. János Pál pápa temetésén is első volt az eukarisztia kenyérében részesülők között. Augusztus 23-án temetése a Walter Kasper bíboros vezette katolikus szentmise után a Taize-i temetőben volt. Templomunkban ezen az estén sokan voltunk együtt békés imádságban emlékezve Roger testvérré, megélve a közösséget vele az imában.

Amikor tisztelettel emlékezünk rá, tőle magától idézzünk néhány gondolatot:

"Krisztus az Eukarisztiában önmagát ajánlja fel: csodálatra méltó Jelenlét ez, különösen neked, aki szükölködsz. Szegénységeden és megtért szíveden keresztül közelít hozzád, gyermeki lélekkel, életed alkonyának utolsó pillanataig.

"Az én Országom bennetek van": az Eukarisztiában újra és újra életre kelnek Krisztus szavai, még akkor is, ha a közvetlen válasz késik, és azok számára is, akik talán nem is mernek ebbe belegondolni.

Az Eukarisztia előtt hosszasan időzve sokan engedik át magukat Krisztus jelenlétének, amely lényük legmélyéig átjárja őket. Akik ígert mondanak az érlelődés hosszú folyamatára, lépésről lépésre épül lelki életük – maguk sem tudják, hogyan. Az imádság által ez mindig egyszerű, az ima valamiképpen Krisztushoz vezet.

Ki ez a Krisztus, minden szeretet Szeretete? Ő lenne az, akiről János apostol így ír: "Köztetek van Valaki, akit nem ismertek?"

Ő az, aki föltámadása óta minden nap együtt örvendezik velünk, ma, holnap és mindörökké. Benne soha nem apadnak el az öröm forrásai.

Ő az, aki hordozza az élet nagy fájdalmait, félelmeit, a megtört kapcsolatokat... Földi életében az ember Jézust szíve legmélyéig érintették mások szenvedései. Sírt, amikor valaki meghalt, akit szeretett; Lázárt, a barátját is megsiratta.

Van, aki csak sejti, mások tisztán hallják, mintha ezt mondaná: "Nem tapasztalod, mennyire közel vagyok hozzád, s hogy a Szentlélek által benned élek? Ne félj, veled maradok a világ végezetéig. Soha nem hagylak magadra. Soha."

Még ha kevésbé érezzük is a Szentlélek jelenlétét, számunkra Ő az élet. Nem számít, milyen keveset értünk az Evangéliumból, szívünk mélyén ott világítanak igazságai. Függetlenül attól, hogy felfogjuk-e az Eukarisztia misztériumát, vagy sem, csodálatra méltó Jelenlétté válik bennünk.

Mikor távol maradtál Krisztus Jézustól, Ő már akkor is ezzel az örömhírral várt: "Kedvemet találom benned."

Hollai Antal

Teréz anya: Roger testvér

Az imádság mint üdítő forrás című könyvből

Együttérző Krisztus, te lehetővé teszed számunkra, hogy közösségben lehessünk azokkal, akik előttünk távoztak el, és akik oly közel maradhatnak szívünkhöz. Kezedbe ajánljuk Roger testvérünket, aki már a láthatatlan szemléli. Az ő nyomdokain minket is felkészítesz, hogy befogadhassuk fényességed ragyogását.

Antal Atya

Búcsú Roger testvértől

A családos közösségek nyári táborában épp az utolsó esti tábortüze készültünk, amikor – egyelőre csak suttogva, hiszen nem volt még más, csak meg nem erősített hír, amivel nem szabad a gyerekek ünnepét, a tábortüzet elrontani – elkezdett terjedni: Roger testvér, a taize-i közösség alapítója meghalt. Megölte egy zavart elméjű asszony az esti közös imádság során. Első reakcióm a hitetlenkedés volt. Ki mondta? Honnan jött az információ? Meghallgattuk a híreket a rádióban, nem szóltak róla egy szót sem. Akkor talán nem is igaz? Vagy ez nem számít „hírnek”?

Másnapra már tudtuk. Többen hazatelefonáltak, és a rokonok megerősítették, az újság is megírta (már amelyik...).

Utólag nehezen tudnám meghatározni, milyen érzések voltak bennem – hitetlenkedés, harag, értetlenség, vagy egyszerűen ezek keveréke. Tudom, hogy egy örült elme gondolatait magyarázni nincs értelme, de vajon mi visz valakit arra, hogy ártson annak az embernek, aki egész életében a békét, a türelmet, az egységet hirdette, amerre csak járt?

Roger testvér életéről és gondolatairól számos könyv szól, különösen olvasásra érdemesek azok az elmélkedések, melyeket Teréz anyával közösen írtak. Minden leírt és elmondott szavából árad az ökumené, a keresztények egysége utáni vágy. Soha nem mondta senkinek, hogy legyen református, legyen evangélikus, vagy legyen katolikus. Azokról a dolgokról beszélt, amelyekben minden keresztény közös – Isten szeretetéről, a megbocsátásról, az ima és az élő hit fontosságáról, és arról a boldogságról, amelyet a Jézus útján járó ember élhet meg. A taize-i dombok sok százezer, sok millió embert – főleg fiatalokat – vonzottak az évek során egy olyan korbán, ahol a keresztény hit és értékek, valljuk be, „nem divatosak”.

Én magam először egyetemista koromban találkoztam Roger testvérral és a taize-i szellemiséggel, életemnek egy olyan szakaszában, melyen állítólag nagyon sokan átesnek – a kételkedés időszakában, amikor a hitem bizony nem állt túl szilárd lábakon. Egyik évfolyamtársam szól, hogy Magyarországon lesz a Taize-i találkozó, egy kisebb baráti társaság megy, akarok-e csatlakozni. Fogalmam sem volt, miről is szól ez a találkozó, de a társaság számomra kedves emberekből állt, hát én is elmentem. Ott Pécsen a kételkedés időszaka elmúlt. Aki volt már Taize-i találkozón, megélte sok ezer ember közös imáját, énekét, és a hihetetlenül mély, hosszú csöndeket, melyeket senki nem tör meg, sejtethi, hogy miért. Ott láttam először Roger testvért, persze csak messziről. A már akkor sem fiatal ember arcáról sugárzó béke és szeretet, a gesztus, amellyel szinte magához ölelte a tömeget, felejthetetlen élmény volt. Ott nem szólt semmit, mint nemrég megtudtam azért, mert az akkori hivatalos hatalom ezzel a feltétellel engedte meg, hogy Magyarországra jöjjön. De nem volt szüksége szavakra.

Ezután még öt további találkozón vettem részt Európa legkülönbözőbb helyszínein. Az utolsó alkalom Budapest volt, ahol már családos emberként, vendégfogadóként éltem át a közös ima élményét, mely mindazonáltal ugyanazt a meg nem fakuló élményt hozta meg újra, mint első alkalommal. Az albertfalvi első pénteki imaórákon ennek az élménynek próbáljuk azóta is legalább az emlékét visszahozni.

Nem vagyok rá hivatott, hogy Roger testvér életéről méltatást, nekrológot írjak, a tudásom is kevés ehhez. Én csak búcsúzni szeretnék tőle. Búcsúzni úgy, mint a tábortüzet követő másnapi szentmisén az atya, aki miután elmondta a hírt, hozzátette: „Bizonyára nehéz dolga lesz a Szentatyának, ha a hívők közössége azt kéri tőle, avassa szentté Roger testvért, hiszen tudomásom szerint az Anyaszentegyház még sosem avatott szentté protestáns embert.” Majd hozzáfűzte: „Nekem magamnak két alkalommal adta meg Isten, hogy szent emberrel személyesen találkozhassam, az egyik Teréz anya volt, a másik Roger testvér.”

Hogy Roger testvért szentté lehet-e vagy kell-e avatni, nem az én tisztem eldönteni. Ha felmerül egyáltalán ez a kérdés, majd foglalkoznak vele az ehhez értő, erre hivatott emberek. Furcsa is lenne azon vitatkozni, hogy melyik keresztény egyház kiemelkedő személyisége volt Roger testvér, miközben ő egész életében azért dolgozott, hogy a „melyik keresztény egyház”, mint kérdés, feleslegessé váljon.

Én magam, minden teológiai végzettség nélkül mindenestre úgy élem meg ennek a hihetetlenül nagy hatású, kilencven éves embernek a halálát, hogy nem is olyan sokkal Teréz anya és II. János Pál pápa után korunk harmadik szent embere is eltávozott közülünk.

Adjon neki az Isten örök nyugalmat!

Paál Zoltán

Szent Pio atya imája szentáldozás után

- Maradj velem Uram, mert szükséges, hogy velem légy, hogy el ne feledjelek. Tudom, hogy milyen könnyen elfordulok tőled.
- Maradj velem Uram, mert gyenge vagyok, szükségem van a Te erődre, hogy el ne essek annyiszor.
- Maradj velem Uram, mert Te vagy az én életem és nélküled csökken az én buzgóságom.
- Maradj velem Uram, mert Te vagy az én világosságom és nélküled a sötétségben vagyok.
- Maradj velem uram, hogy megmutasd nekem a Te akaratodat.
- Maradj velem Uram, hogy haljam a Te hangodat és kövesselek.
- Maradj velem Uram, mert nagyon akarok szeretni és mindig veled lenni.
- Maradj velem Uram, ha azt akarod, hogy hűséges legyek hozzád.
- Maradj velem Jézus, mert bármilyen szegény is a lelkem, azt kívánom a Te számodra a vigasz helye a szeretet fészke legyen.
- Maradj velem Jézus, mert már késő van és a nap lenyugvóban, múlik az élet közeledik a halál, az élet az örökké valóság és szükséges, hogy megkettőzzem az erőmet, hogy útközben el ne hagyjon. Nyugtalanítanak a kísértések, a sötétség, a szomorúság, a keresztek a szenvedések és mennyire szükségem van Rád a számkivetésnek ezen az éjszakáján.
- Maradj velem Jézus, mert az élet és veszedelmek éjszakájában szükségem van Rád. Tedd, hogy úgy megismerjelek, mint a tanítványok, a kenyérszeléskor, vagyis az eucharisztikus egyesülés legyen a világosság, mely fenntart engem és egyetlen boldogsága legyen szívemnek.
- Maradj velem Uram, mert amikor jön a halál akkor is veled egyesülve akarok lenni, ha nem is valójában, a szentáldozás által, legalább a kegyelem, a szeretet által.
- Maradj velem Jézus, nem kérem a Te isteni vigasztalásodat mert nem vagyok rá méltó, de igenis kérem a Te szentséges jelenlétedet.
- Maradj velem Uram, Téged kereslek a Te lelkedet, a Te szereteted, a Te irgalmadat, a Te szívedet, mert szeretlek Tégedet és nem kérek más jutalmat, mint a szeretet gyarapodását. Szeretni Téged egész szívemmel itt a földön, hogy tökéletesebben tovább szeresselek az örökkévalóságban.

„Eljöttünk, hogy hódoljunk neki” (Mt 2, 2)

Köln 2005

Tudósítás az Ifjúsági Világtalálkozóról

Talán sokak előtt ismert, hogy 2-3 évente a pápa a világ egy nagyvárosába hívja a világ fiataljait egy fesztiválra, ami természetesen katolikus találkozó lévén számos lelki programmal megtűzdelt esemény. Az utóbbi években 1997-ben Párizsban, 2000-ben Rómában, 2002-ben pedig Torontóban rendezték meg a találkozót.

Mindig két részből áll az esemény: egy előtalálkozóból, amelyet az egyes csoportok számára szerte a rendező ország területén tartanak és a résztvevők jobb eloszlása miatt személyesebb, és a nagytalálkozó, amelyet egy városban rendeznek. Az idei helyszín Köln (valamint Bonn és Düsseldorf) volt. A résztvevők száma 410 000-re rúgott (kb. 3600 magyar), köztük 54 bíboros, 750 püspök és majd 10 000 pap a világ 188 országából.

Én az egyetemi lelkészség csoportjával mentem, ez egy jól összeszokott csapat, legtöbbjüket ismertem is, hiszen náluk voltam diakónus. Az előtalálkozónk Pfeffenhausenben (Bajorország) volt, ahol még az általános bajor vendégszeretettel is nagyobb szeretettel fogadtak minket, hála Pákozdi István egyetemi lelkész atyának, aki immár 25 éve ebben a faluban végez nyaranta lekipásztori kisegítést. A fiatalok családoknál kaptak szállást, én a plébánián. Napközben érdekes programokat szerveztek a számunkra, többek közt sörfőzdelátogatást (a falu egy több mint 500 éves sörfőzdével büszkélkedik), hajókirándulást a híres weltenburgi apátságba (ahol már közel ezer éve főzik a sört), grillpartit és más ürüggyel minden este valamilyen közösségi vacsorát (és sörözést). Az egyik nap a szociális munkáé volt (a központi szervezőbizottság szervezte így), ekkor cipőt válogattunk a helyi karitás raktárában és gyógynövényeket gyűjtöttünk, amelyeket Nagybaldogasszony napján a mise végén megszentelt a plébános atya (ez egy régi bajor szokás). Vasárnap az egyházmegye központjába, Regens-burgba mentünk, ahol közös misén, zsolozsmán és egy kis városnézésen vettünk részt. A zsolozsma után kihívtam a püspök atyát a székesegyház mellett összegyűlt magyarok közé, aki azonnal és szívesen kijött. 15-én indultunk tovább a nagytalálkozóra Kölnbe...

...illetve Bonnba, ugyanis a magyarok számára a szállás és a programok egy része Bonnban volt. A helyi központ számunkra egy iskola volt, innen osztottak szét minket a különféle szálláshelyekre. Sokan az iskola termeiben kaptak szállást, mi a plébánia udvarára egy sátorba (én egy lakókocsiba) költöztünk, a lányokat pedig elvitték családokhoz. Itt már igazi tömegrendezvény-jellege volt a találkozásnak, ami érthetően a szállás jellegén is megmutatkozott.

Bonnban az étkezést központilag szervezték: a reggelit a helyi központban (az iskolában) kaptuk meg, az ebédet és a vacsorát a három városban kijelölt ételosztó pontokon vehettük át. Ezzel kapcsolatban komoly hiányosságok voltak. Az első napon például a résztvevők többsége a több órás sorbanállás után sem kapta meg az ebédjét (egy marék tészta), mivel az egészet helyben főzték a kamionok mellett és egyszerűen nem győzték kapacitással. Ráadásul az ételosztó pontok helyét sem jelölték sem a térképen, sem a kiosztott zárandokkönyvben, de még a piroskabátos önkéntesek is csak a vállukat vonogatták és azt hitték, hogy éttermet, büfét keresünk. A későbbi napokban az ellátás sokat javult. A közlekedés viszont végig kaotikus volt. A Deutsche Bahn nem igazán törte magát mentesítő vonatok indításában, márpedig mindenki Kölnbe vágyott – este pedig haza akart utazni. Ebből tumultuózus jelenetek alakultak ki, zárandokokhoz nem méltó indulatokkal és jó pár sérüléssel (magam is tanúja voltam egynek).

A programok igen változatosak és színvonalasak voltak. Az első nap volt egy nyitómise egyidőben mindhárom városban, számunkra Franz-Josef Bode, a német püspöki kar ifjúsági referense tartott. A mise előtt és után a kivetítőn élőben követhettük az eseményeket Kölnből, ahol az érsek, Joachim Meisner bíboros köszöntötte a résztvevőket. Három napon át katekézisek voltak, amelyeket minden nemzet számára saját püspökeik tartottak (nekünk Schönberger Jenő, Szabó Tamás és Udvardy György). A katekézisre a magyarok a bonni T-Mobile-csarnokot kapták meg, amit zsúfolásig meg is töltöttünk. Ugyanitt voltak a napi misék és a katekézis alatt folyamatos gyóntatás (igen szép számban gyóntak is a fiatalok). Volt egy nap, amikor (szigorú beosztás alapján) elzarándokoltunk a kölni dómba, hogy tiszteletünket tegyük a Háromkirályok ereklyéi előtt. Ezekon kívül természetesen volt idő megnézni Köln és Bonn múzeumait, a legtöbbször kedvezményrel, vagy ingyen mehettünk be a zárandokigazolvánnyal, és városszerte lelkesítő találkozókat, koncerteket tartottak. Itt kell megemlékezni a szomorú eseményről, Roger testvér meggyilkolásáról. Mindhárom városban egy-egy nagy templomban állandó Taizé-i imádság volt, folyamatosan zsúfolásig megtöltve. Az imádkozók arcán azonban nem a letörtséget, hanem a keresztény reményt és valami fennkölséget láttam, és magam is úgy gondolom, hogy a szentéletű öregember vértanúhalála méltó volt egész életéhez.

18-án, csütörtökön érkezett Kölnbe a Szentatya, aki először végighajózott a Rajnán, kétoldalt a folyóparton ünnepelte őt a fiatalok tömege, majd kikötött a dómnál és hivatalos programokon vett részt. Vele legközelebb a szombat esti virrasztáson találkoztunk.

A virrasztás és a vasárnapi pápai mise a Kölnből mintegy 20 km-re eső Marienfelden volt. Ezt a területet már tavasszal bérbe vették a földművesektől és befűvesítették, valamint építettek egy óriási dombot a pápai oltár számára. Ehhez a dombhoz kértek minden résztvevő országtól egy kis földet, így igazán nemzetközi földön történt a szentmise. Sajnos, Marienfelden megint kiütközött a németekre amúgy egyáltalán nem jellemző szervezetlenség. A szektorokat alulméretezték, főleg azt tekintve, hogy félmillió embernek több mint egy napot kellett ott eltöltenie. Egyáltalán nem őrizték a szektorokat, így volt is probléma abból, hogy egyesek mások helyét foglalták el és természetesen a pápamobil sem jöhetett körbe a fiatalok között. Az ételosztó pontokat, ivóvízcsapokat és a WC-eket túl ritkán helyezték el, így mindenért sokat kellett gyalogolni. Ez azért volt borzasztó, mert folyamatosan rendkívüli tömeg hömpölygött a szektorok közötti utcákon igen megnehezítve bárhová is az eljutást. Nagyon jó ötlettel kialakítottak egy adorációs és egy kiengesztelődési sátrat, de ezeket is alulméretezték, igaz, a fenti közlekedési problémák miatt nem is sok embernek jutott eszébe ellátogatni az Oltáriszentséghez és gyónni.

A virrasztás csodálatos élmény volt. A domboldalra ezernyi mécesest helyeztek el. A Szentatya este 8-tól 11-ig volt a fiatalokkal, ezalatt zsolozsma, tanúságtételek, Akatisztosz (görögkatolikus Mária-imádság) és szentségimádás volt, sok zenével és természetesen a pápa is beszédet mondott. A szövegeket hat nyelvre fordították, ezeket rádióon lehetett hallgatni, a képet pedig óriási kivetítőn tudtuk nézni.

A találkozó csúcspontja mindenképpen a 21-i pápai mise volt, amelyen kb. 1 millióan vettek részt. A mise ordináriumát erre az alkalomra szerezte a szerző: a Kyriét, Glóriát, Credót, Sanctust, Agnus Deit egy-egy földrész zenei stílusában komponálta meg. Természetesen az asszisztencia is nemzetközi volt és különféle nyelveken olvasták fel az olvasmányokat is, de mindent fordítottak is a rádióban. A prédikáció természetesen az Eukharisziáról szólt: legyünk Krisztus testvérei. A mise végén a Szentatya bejelentette, hogy a következő Ifjúsági Világtalálkozót 2008-ban, Sydney-ben fogják rendezni.

A mise után a lehető leggyorsabban igyekeztünk elhagyni a helyszínt, majd Köln is, hiszen bármennyire is jó volt a találkozó, azért közel két hét után mindenki nagyon vágyott már haza. Éjszakára megálltunk Pffeffenhausenben, ahol a helyiek ajándékkal kedveskedtek nekünk, sőt én még egy üveg helyi sört is kaptam, amelyre nem ártallottak egy ott lesből készített sörözős képemet ragasztani.

További információk és képek: www.wjt2005.de; www.koln2005.hu (a találkozó óta nem frissítették); www.magyarKurir.hu.

Erdős Attila

Karitás hírek

Június 11-én Péliföldszentkereszten az egyházmegyei Karitászarándoklatán vettünk részt.

Reggel 7-kor, Antal atya pappá szentelésének évfordulós szentmiséjén kezdtük a napot. Sikert – számára meglepetésszerűen – a plébánia csoportjait és a kedves híveket összegyűjteni, hogy hálát adjunk érte, szolgálataért és 22 éve tartó hűségéért. Sokan a reggeli koránkelés áldozatát is felajánlották imáik mellett azért, hogy továbbra is Isten szeretetének hiteles eszköze legyen, a bölcsesség és erősség Lelkével segítsen minket az egy, örök Érték felé.

A szentmisén kapott lendülettel és eufórikus hangulatban, autóbusszal indultunk aznapi zarándokutunkra. A péliföldszentkereszti templomból körmenetben vittük az Oltáriszentséget a Kálvária – dombra, útközben zengett az erdő a szentségi énekektől. Ritka és szép élmény volt, ahogy a természet muzsikájához hozzátettük dicsérő énekeinket.

Szentségimádás, ebéd, előadások, segédpüspöki mise, indulás haza.

A szervezők munkája, a résztvevők aktivitása, a sütemények minősége a tízes skálán: 10.

Istennek hála legyen ezért a lelkeket átformáló, közösséget erősítő napért.

Hab a tortán: egy kis hazait is találtunk, a Szalézi Házban éppen Pálos Ildikó néni vezetésével, iskolánk alsós gyermekeinek nyári tábora volt. Mindez ebéddidőben derült ki, a találkozás örömeivel.

Munkacsoportunk aug. 20-án, a Dél-budai régió zászlaja alatt, szervezeten, részt vett a Szt. István napi körmeneten. A sokezeres tömeggel való együtt éneklés és imádkozás maradandó élmény volt. Úgy határoztunk, minden évben ott leszünk.

Szept. 5-én ünnepelte az Egyház Boldog Kalkuttai Teréz anya mennyei születésnapját. Teréz anya, munkacsoportunk névadója, védőszentje. Az esti misén együtt voltunk, azért könyörögtünk az Úrhoz, hogy magunkat hátrahagyva, az Ő akarata szerint keressük embertársaink szeretetszolgálatát.

A beszámoló írásával egy időben, a búcsúra való készülődés munkálatai folynak. A templom takarítását, a kert rendbetételét szervezzük. Közben magunkat, egymást és másokat is arra biztatunk, hogy egyenként, mindenki a Szentlélek templomát is tisztogassa, szépítse, csinosítsa, hogy erre az ünnepre kívül-belül jámbor módon készüljünk.

Köszönjük szépen eddigi munkákhoz a jó Isten kegyelmét, a kedves hívek szeretetteljes adományait, Antal atya mindig készséges és biztató támogatását, plébániai közösségünk értünk mondott imáit. Ilyen, minket segítően körülvevő miliőben, jól tudunk és továbbra is nagy szeretettel szándékunkban áll dolgozni.

Murányi Kati

Hát ez király vót...

Némettábor ... 2005 ... nyár ... Sopron. Nem is hittem volna, hogy ilyen jó lesz az idei tábor. Először is jó volt a társaság. Érdekesek és változatosak voltak a programok és szerintem még a tanárok is élvezték. Menjünk szép sorban:

Vasárnap: találkozó a Kelenföldi pályaudvar előtt. Mindenki időben és épségben odaért. Fáradtak voltunk, de vidámak, hogy ismét eljött a némettábor. Bence bát nagy szervezkedés közepette találtuk. Írta a papírokat és számolta a gyerekeket. Nagy nehezen elindultunk. Az út egyáltalán nem volt unalmas, sőt élveztük! Sok zene, nevetés és jó hangulat. Ez jellemezte az utat. Mikor megérkeztünk meleg ebéd várt minket. Három óra körül elmentünk misére, hogy feltöltődjünk lélekben. A mise után visszatértünk a lakhelyünkre és elrendeztünk dolgainkat. Ezen az estén nem történt semmi különös, leginkább kipihentük az út „fáradalmait”.

Másnap tanulós nap következett. Délelőtt és délután is két óra. Nem, nevezném ezt német tanulásnak, szinte csak játéknak tűnt az egész. Estefelé egy jót számháborúztunk és –mivel jól kifáradtunk- hamar elmentünk aludni.

Kedden nagyon korán kellett kelniünk, mert 7-kor indultunk Bécsbe. Az osztrák főváros nagyon szép hely sok látnivalóval, mint például a 65 méter magas Óriáskerék, a Hofburg vagy a Természettudományi Múzeum. Az Óriáskerékből gyönyörű panoráma képeket lehetett készíteni. A bécsi program nagyon jól sikerült, a tábor egyik csúcspontjává nőtte ki magát.

Szerda: tanulós nap számháborúval fűszerezve. Sok játék és kacagás jellemezte a napot.

Csütörtök: ezt a napot is tanulóval kezdtük, de a délutánt kirándulással és múzeumlátogatással töltöttük. Megnéztük a Széchenyi múzeumot, majd Sopron belvárosában kötöttünk ki. Fagyiztunk egy jót és az estét játékkal töltöttük el.

A péntek rendhagyó nap volt, mert ez volt az utolsó némettáboros nap (sajnos!). Délelőtt ismét tanulás, délután viszont plakátokat készítettünk Bécsről, amit mai napig is őriznek iskolánk nyelvi termében. A csendes pihenőben Pistivel legalább 60 számot összeírtunk az esti bulira. A buli végül is nagyon jól sikerült. Az elején volt egy kis játék. És ezután jött a nagy party! Sok tánc, jó zenék és nevetés. Nagy bánatomra, csak 20-30 számot tudtunk lejátszani, de ez a hangulaton semmit sem változtatott! Kb. 2-kor lett vége a táncnak. De ezután jött egy „kis” 2 órás beszélgetés. És ez végre nem hülyéskedés volt, hanem őszinte, nyílt társalgás. Igaz egy kicsit fáradtak voltunk, de ilyen társasággal minden lehetséges. Lehet rájuk

mindig számítani. És ez a tábor egyik lényege: sok barát. Én rengeteg új barátságot kötöttem és mindenki más is. Aki nem volt ott a sajnálhatja. Folytatása következik jövőre!

Bán András 8. b

Ha nyár, akkor tábor

Már becsengettek, de még jól esik egy kicsit álmodozni, emlékezni, nosztalgizálni. Jól esik összekacsintani a táborban megismert iskolatársakkal. Most kerülnek ki a fényképek az osztályterem falára. A tanévnyitó értekezletek vége láthatatlan sorának mindig üdítő színfoltjai a tábori beszámolók. Megkönnyebbülve, és igen boldogan újra átéljük a szép napokat. „Azokat a szép napokat!...” Ebben az esztendőben rekordokat döntögettünk, a táborok a és a résztvevő gyerekek számával. Szinte nem volt diák a „Don Boscóban”, aki valamilyen táborban nem vett volna részt. Az egészen kicsik Albertirsán és Péliföldön voltak. Ákos bácsi ötödikesei a sátrazás örömeivel ismerkedtek az Őrségben. A Kemencei hegyek most a hatodikosok és a hetedikesek hangját visszhangozták. Ilyen jól még nem sikerült, mondták a legilletékesebbek, a gyerekek A nyár elején, és végén napközis jellegű tábor is volt gazdag Budapest és környéki programokkal. Az idei Csillagtábor, amelyet sok nem Don Boscós gyerek is nagyon várt, idén kicsit nedvesre sikerült. De mindenképpen nagyon köszönjük a szervező és kísérő szalézi munkatársaknak.

Köszönjük minden táborunk nevében a sok támogatást a szülőknek, a tanároknak, a Don Bosco Iskola Alapítványnak, a Savio Alapítványnak, Hitoktatási Felügyeletnek és a Budapest Főváros XI. Kerületi Önkormányzatnak.

Benczurné Quirico Monika

Veni Sancte a Don Bosco Iskolában

2005. augusztus 31.

Kedves Gyerekek, kedves Szülők, kedves Atyák, kedves Pedagógusok, kedves Vendégeink! Ismét eltelt egy nyár, ismét új tanévet kezdeni gyűltünk össze.

Engedjék meg, hogy bemutatkozzam: Kissné Esztergár Klára vagyok, matematika, fizika, számítástechnika. szakos tanár. Engem kértek fel arra a szolgálatra, hogy az Albertfalvi Don Bosco Katolikus Általános Iskola és Napköziotthonos Óvoda életét, hétköznapjait koordináljam.

Közvetlen munkatársaim: az óvodában Kindelmann Győzőné, az alsó tagozaton: Gerséné Márkus Mária, a felső tagozaton: Benczurné Quirico Monika.

Nem kívánjuk gyökeresen megváltoztatni eddigi életünket, hanem folytatni szeretnénk a megkezdett munkát: haladni tovább a jól bevált utakon, jobbra tenni, amit lehetséges.

Legfontosabb: a gyerekekért vagyunk, értük, az ő gyarapodásukért, fejlődésükért. Igyekszünk a legtöbbet kihozni belőlük, megteszünk mindent azért, hogy minél hasznosabb, minél boldogabb emberekké válhassanak. Fontos, hogy gyermekeink jól érezzék magukat, hogy a tanulás ne teher, hanem öröm legyen számukra. Nem halat szeretnénk adni nekik, hanem meg szeretnénk tanítani őket halászni...

Ezért is választottuk a tanév kiemelt feladatául a tanulás tanítását. Ebben a tanévben különösen fogunk figyelni erre mind a tanórákon, mind a délutáni napközis, illetve tanulószobai foglalkozásokon. Új színeket viszünk a délutáni tanulás eddigi gyakorlatába. Külön felhívom a figyelmet megújuló tanulószobánkra, ahova szeretettel várunk minden felsős diákot!

Szülői fórumot szervezünk, ahol az érdeklődőknek lehetőségük nyílik feltenni kérdéseiket, konzultálni hozzáértő szakemberekkel, hogy ezáltal is könnyebben tudják átsegíteni gyermekeiket az adódó nehézségeken.

Kedves Elsősök! Ti most lépitek át először az iskola kapuját. Bizonyára tele vagytok várakozással, izgalommal.

Vár rátok sok új barát, sok feladat, sok-sok újdonság. Ha van nagyobb testvéretek, már tudjátok, ha nincs, rövidesen megtudjátok, hogy az iskolába járás mennyi mindent tartogat számotokra!

Más lesz a napirendetek, több lesz a feladat – komoly munka vár rátok. A munka mellett azonban sok játék és vidámság is színesíti majd mindennapjaitokat. Tanító nénietek féltő szeretettel vigyázzák minden lépéseteket, forduljatok bizalommal hozzájuk!

Szeretnénk megkönnyíteni számotokra az iskolába járás kezdeti nehéz időszakát, ezért megengedjük, hogy az első két hétben szüleitek felkísérjenek benneteket az osztályterembe. A két hét alatt már megszokjátok az új környezetet, tudni fogjátok, hol a helyetek, ki mellett ültök, hova kell tenni a holmitokat, ezért azután szüleitektől a bejáratnál el tudtok válni. Kérem a Kedves Szüleiteket, hogy a két hét elteltével a csapóajtóig kísérjenek benneteket és ott várjanak rátok! Köszönöm megértésüket!

Kívánom, hogy sok örömetök legyen abban, hogy iskolások lettetek!

Kedves nagyobbak! Ti, akik már idősebbek vagytok, bizonyára vegyes érzelmekkel várjátok az új tanév kezdetét.

Telve vagytok a nyár élményeivel, miközben várjátok a régi barátokkal való találkozást, a közös együttléteket, programokat, a szüneti beszélgetéseket.

Tanulni talán nem mindegyiktek szeret, azt mégis mindannyian látjátok, milyen jó dolog a tudás. A tudáshoz azonban fáradtságos út vezet.

Ennek a sokszor nehéz, rögzös útnak a bejárásához kívánok nektek erre a tanévre sok sikert és sok erőt!

Ezen a nyáron 16 új tanuló érkezett iskolánkba, a 2., 3., 5. és 6. évfolyamokra. Most hozzátok szólok. Kívánom, hogy minél hamarabb sikerüljön beilleszkednetek az új közösségbe, hogy találjatok magatoknak barátokat, hogy sikeres évek legyen!

Kívánom, hogy régi tanítványainkhoz hasonlóan ti is büszkék legyetek arra, hogy Don Boscós diákok lehettek!

Kedves nyolcadikosok! Nektek ez az utolsó évek a Don Boscoban. Ennek az évnek talán legfontosabb feladata, hogy megtöltsétek tarisznyátokat minden jóval, széppel, nemessel, amit itt tanulhattok. Vigyetek magatokkal elegendő útravalót további életeknek, annyit, amennyiből tudtok majd táplálkozni a rátok váró nehéz időkben is!

Nem lesz könnyű évek. Sok lesz a feladat, a tanulnivaló. Ha becsülettel helyt álltok, jól felkészülhettek a továbbtanulásra, a felvételire.

Elmondhatom, hogy 8. után minden tanulónkat felvették középiskolába, mindenki olyan iskolában folytathatja tanulmányait, ahova szívesen megy.

Ez a lehetőség előttetek is nyitva áll. Ha komolyan veszitek a munkát, biztosan lesz hely számotokra is az általatok kiválasztott iskolában.

Ehhez kívánok nektek sok erőt és sok sikert!

Kedves Szülők! Önök gyermekeiket a nap jelentős részében ránk bízzák. Ezért is nagyon fontos, hogy együttműködve, közösen munkálkodjunk gyermekeik, gyermekeink nevelésén, oktatásán. Számítunk Önökre, támogatásukra, együttműködésükre!

Iskolánkban ismét eggyel nőtt az alsós osztályok száma. Így most alsó tagozaton minden évfolyamon 3-3 osztályt, felső tagozaton minden évfolyamon 2-2 osztályt tudunk indítani 428 tanulónk számára.

Iskolánk eseménynaptárát a szokásos módon kiadjuk a szülőknek, illetve kifüggesztjük a faliújságra. Ezen nyomon követhető – többek között – az osztálymisék rendje, amelyre minden érintettet szeretettel várunk!

A reggeli imák időpontja ebben a tanévben változatlanul szerdai napokon, de az eddigtől kicsit eltérő időpontban, 7.40-kor lesz, itt, a templomban. Szeretnénk, ha a szerdai napodat te is minden héten itt kezdenéd, velünk!

Igazgatói fogadóóra keddi napokon, 14-16 óráig lesz.

Az osztálymisék beosztása havonként a következő:

1. vasárnap	1–2. osztály	10 óra
2. vasárnap	3–4. osztály	10 óra
3. vasárnap	5–6. osztály	10 óra
4. vasárnap	7–8. osztály	10 óra

Végezetül engedjék meg, hogy beszédemet egy imával zárjam!

Kérünk, Urunk, Istenünk,
taníts meg bennünket arra;
hogy helyesen kérjük tőled azt,
ami javunkra szolgál!
Te kormányozd életünk hajóját
magad felé, minden viharvert
lélek csendes kikötője!
Mutasd meg az irányt,
amerre mennünk kell!
Újítsd meg bennünk az
engedelmesség lelkületét!
Lelked zabolázza meg
féktelen érzéseinket!
Vezess el és adj erőt ahhoz,
ami igaz javunk:
hogy megtartsuk törvényeidet,
és minden tevékenységünkben
folyton örvendjünk a te csodálatos
és felüdítő jelenlétednek!
Tiéd minden szent dicsérete
és magasztalása mindörökké.
Ámen.

Ezzel a 2005/2006. tanévet megnyitom.

Kissné Esztergár Klára, igazgatónő

Kincskereső pontok

Egyszer volt, hol nem volt, élt valahol sok kicsi pont. Ezek a pontok évközben rendszeresen találkoztak, kirándultak, színházba mentek, vagy csak egyszerűen beszélgettek, játszottak. A nyáron szerettek volna egy pár napot együtt eltölteni. Ezért a pöttyökből álló vezetés kitalálta, hogy elmennek öt napra kincset keresni a Cserhátba, azon belül is Terénybe.

Már első nap elindultak egy felfedezőkörútra. Első állomásuk egy bolt volt, aminek az volt az érdekessége, hogy jutulajdonságokat lehetett kapni "fölösleges" jutulajdonságokért. Itt minden pont bevásárolt magának. Volt, aki nem talált hirtelen elég fizetőeszközt a zsebeiben, de a többi pont gyorsan kiegészítette. Így mindenki boldogan indulhatott tovább a Kincses-tóhoz. Onnan már hazafelé vették az útirányt, és kincsekkel megrakodva értek vissza a faluba.

A vacsora és a mosogatás után meghallgatták a meleg-bolyhos mesét, és ők is kaptak egy helyet, ahová a meleg bolyhosokat gyűjthették. (A meleg bolyhosok olyan kincsek, amikkel egymást ajándékozzák meg az emberek.) A Meleg-bolyhos Falon végül 167 kincs gyűlt össze.

Második nap a nagy hőségre való tekintettel a strandon keresték tovább a kincseket. A fagyis bódé körül sokat találtak is. Délután az egyik pötty tartott nekik előadást.

Este pedig kicsit elvontabb formában, a vonalak között elrejtett kincsek után kutattak, tehát különböző rajzokban élőlényeket kerestek, és találtak is. Majd az egyik pont, miután a második nap végén megtudakolta, hogy hol van a mellékkeltség, elment elvégezni a dolgát. De a zár rossz volt, és a pont beszorult. A pöttyöknek le kellett szerelni a zárat, hogy kiszabadítsák. De sikerült, így mindenki nyugodtan mehetett aludni, ki a függőágyba, ki a ping-pong asztal alá.

Reggel elég nehezen készülődtek, mert tudták, hogy aznap a kincskeresést egy hegy tetején fogják elkezdni. Oda pedig fel kell menni. De végül nem volt vészes a kirándulás. Közben megálltak, hogy az aznapi Szentírási részeket meghallgassák, és kicsit gondolkozzanak róla. (Ezt minden nap megtették.) A hegy tetején csodálatos kilátás fogadta őket, a bátrabbak a romok tetejéről nézhetek körbe.

Oththon megebédelték, majd hajókázni indultak. A hajóra viszont csak úgy szállhattak fel, hogy a Kincses-sziget-i kikötőben kerestek 5-5 kincset (erényt) leendő fiaiknak és lányaiknak. Sajnos a hajóút hosszú és veszélyes volt (találkoztak kalózzal, viharba kerültek, vámot kellett fizetni), így mire Terénybe értek már csak 1-1 kincsük maradt meg. Az utazás viszontagságai ellenére boldogok voltak, mert még három pont csatlakozott a kincskereső kalandjukhoz. Este az ő segítségükkel találták meg az egyik pötty által készített játékban a sűrű erdő kincsét, és egy csapatnyi pontnak némi leleményességgel és szerencsével sikerült is megszerezni azt.

Az utolsó teljes nap a pontok közösségüket (a PONT-ot) építették beszélgetésekkel, játékokkal, elsősorban ping-pongozással. A vacsorát pedig a kincses bográcsban találták meg. Aztán a tűz köré gyűltek, és együtt énekeltek. Majd az öt nap folyamán összeszedett tárgyi emlékeket tombolaként kiosztották. Mindenkinek jutott valami. Volt, aki megkapta azt az Adoremust, amit a tábor folyamán használtak, volt, aki egy pár elemmel lett gazdagabb, de még a meleg bolyhos író toll is kisorsolásra került.

Mivel túl korán volt már ahhoz, hogy nyugodtan aludjanak, négy lelkes pont egy pötty vezetésével újra megmászta a Kincses hegyet, és onnan csodálták meg a napfelkeltét.

Az együttléteiket közös szentmisével zárták, ahol rájöttek, hogy ki is a legnagyobb Kincs számukra.

Minden pont számára sokat jelentett ez a pár nap, amit elsősorban a pöttyöknek köszönhetnek, és ezt meg is teszik: **Anikó, Kaca, Miklós, Roni és Karesz! Köszönjük a lelkes szervezést, kreatív ötleteiteket és a ránk fordított energiátokat!**

A pontok nevében: Bató Ma@git

Képzeltbeli hajóutazásunk során, az „Értékek szigetére” vetődünk. Az volt a feladatunk, hogy maradandó kincseket, vigyünk haza képzeltbeli fiaink és lányaink számára. A kincsek nem mások, mint emberi tulajdonságok voltak. Mind a fiainknak, mind a leányainknak az út elején 5-5 általunk fontosnak tartott kincset, tulajdonságot választhattunk. Az út közben azonban sajnos viszontagságok (túlsúlyos rakomány, vihar, kalóztámadás, kikötői vám,) miatt sorra meg kellett szabadulnunk az értékes kincsektől az utolsót, a legfontosabb kivéve. A pontok kincsei a következők voltak (a zárójelben lévő szám azt mutatja, ha nem egyetlen személy választotta a tulajdonságot, akkor hányan):

A lányainknak választott tulajdonságok: alázat, alkalmazkodás, bájosság, bátorság, becsület, belső harmónia, bölcsesség, családcentrikusság, csendesség, döntőképeség, együttérzés, életvidámság, emberközelség, empátia, felelősségteljeség, figyelmesség (3), hazaszeretet, hit, hűség, igazmondás, jó szervezőképesség, jólelkűség, józan eszűség, kedvesség (3), kitartás (2), komolyság, kreativitás, lelki erő, megbízhatóság, megértés, megfontoltság, meggondoltság, mértéktartás, mosolygóság, nagylelkűség, nem hisztis, nőesség, nyíltság, nyitottság, odaadó természetesség, okosság, önbizalom, önfeláldozás, önzetlenség (4), őszinteség (2), praktikusság, segítőkészség (4), sokoldalúság, széles látókörűség, szelidség (2), szépség, szerénység (4), szeretetteljeség, szeretni tudás, szókimondás, szorgalom (3), szorgosság, talpraesettség, tisztaság, tisztelet, türelem (2), vidámság.

Ezekből végül a következő legfontosabb tulajdonságok maradtak meg leányainknak az út végére: becsület, belső harmónia, életvidámság, hazaszeretet, hit, igazmondás, kedvesség (2), kitartás, megértés, odaadó természetesség, őszinteség, segítőkészség, sokoldalúság, szelidség (2), szeretetteljeség, szeretni tudás, türelem.

A fiainknak választott tulajdonságok: alázatosság, bátorság (6), becsületesség (2), bizalom, bölcsesség, családcentráltság, dolgosság, erő, erősség, ész a racionális, figyelmesség (2), gyengédség, határozottság, hazaszeretet, humorosság (2), igazi szeretet, játékoság, jóindulat, jókedvűség, jólelkűség, kedvesség, kitartás (3), komolyság, kreativitás, leleményesség, lovagiasság, magabiztoság, megbízhatóság, meggondoltság, mértéktartás, munkabírás, nem lusta, nők-felnöttek tisztelete, nyitottság, okosság (2), önfegyelem (2), önfeláldozás, önuralom, önzetlenség, őszinteség (4), segítőkészség (2), szerénység, szeretni tudás, szorgalom, találékonyság, tudásszomj, türelem, ügyesség, vidámság (2).

Ezekből végül a következő legfontosabb tulajdonságok maradtak meg fiainknak az út végére: becsületesség, bizalom, bölcsesség, figyelmesség, határozottság, jókedvűség, kitartás (4), leleményesség, megbízhatóság (3), meggondoltság, őszinteség (2), szeretni tudás, türelem (2).

A kincseket Anikó és Kaca vette leltárba

Zarándoklat Márianosztrára és Vádra AKTK Nyugdíjas Kör, 2005. szeptember 10.

Az AKTK idei őszi kirándulására gyönyörű időben keltünk Útra. A sűrű program miatt most is korán 7 órakor indultunk Attila atya lelki vezetésével. Utunk első állomása Márianosztra volt.

Egy fiatal pálos atya ismertette számunkra a kegytemplom történetét. Nagy Lajos király építtette fogadalmi templomként 1352-ben gót stílusban. A magyar Boldog Özséb által alapított szerzetes rend tagjai a pálosok települtek ide. A török időben a templomhajó elpusztult. Az 1700-as évek elején épült újjá barokk stílusban. Az oltárok és a szobrok fából készültek. A főoltár kegyképe a Magyarok Nagyasszonyát ábrázolja. Az itt bemutatott szentmisénkben égi Édesanyánk Szűz Mária oltalmába ajánlottuk szeretteinket. A régi kolostor épületét az 1850-es évektől kezdve börtönnek használják ahol a második világháború után politikai foglyokat őriztek. Mindszenty József bíboros és a többiek emlékét most két márványtábla őrzi a börtön falán. Ma köztörvényes elítéltek vannak ezek között a falak között.

Az erdők között vezető serpentin leereszkedve a Duna menti szép települések során át jutottunk Vádra. Itt először a Domonkos-templomot tekintettük meg amely 1699-1754 között épült. Zavec József plébános úr mutatta be a templom történetét és értékeit. A belső berendezéseket a főoltárt a szószéket az oratóriumot a padokat és a szobrokat mind a domonkos szerzetesek faragták. A szobrok üregek ezért nem repedeztek meg az idők folyamán. Az utolsó felújítás során 1993-ban a kriptából 262 mumifikálódott holttest került elő teljesen épen maradt koporsókban. Közülük 3 látható a közeli múzeumban a többlet kutatási céllal elszállították. A későbbiekben közös nyughelyre fognak kerülni. A templom előtti téren folyik a korábbi románkori Szent Mihály templom feltárása.

Ezután a Mária Terézia váci látogatásának tiszteletére emelt – a váciak által kőkapu-nak nevezett – diadalív szomszédságában található étteremben kaptunk ízletes és bőséges ebédet. Ebéd után az egyházmegyei gyűjteményt néztük meg majd utunk a Nagyboldogasszony tiszteletére szentelt Püspöki Székesegyházba vezetett ahol nagy szerencsénk Beer Miklós püspök Úr éppen akkor kezdett bele a templom történetének ismertetésébe egy német turistacsoport számára. Így egyúttal mi is újabb ismeretekkel gyarapodhattunk. Megtudtuk – többek között – hogy a templom 1761-1770 között épült barokk és kora francia klasszicizáló stílusban. A Mária és Erzsébet találkozását ábrázoló oltárkép – amelyet hosszú időn át egy golgotai jelenet mutató festmény takart – valamint a kupolafreskó a neves osztrák mester Maulbertsch alkotása.

A Székesegyházból a Püspöki Palotába mentünk amely épület jelenleg a Borromeo Szent Károly szemináriumnak is helyet ad. Végigjártuk a szépen berendezett termeket amelyekben régi értékes órákat bútorokat cserépkályhákat láthattunk. Folytatva utunkat a Ferences templomhoz jutottunk. Bokros Levente plébános elbeszéléséből megtudtuk hogy ez Vác legrégebbi temploma. Először a város alapítója Géza király a mogyoródi csata emlékére hálából épít itt templomot. Majd Koháry István adománya nyomán 1721-1761 között a ferences barátok építettek barokk stílusban új templomot – rendházzal együtt – a várfal köveinek felhasználásával. Csodálatos a díszes háromszintes fa főoltár a szószék. Érdekes a főoltár felső szintjén található Szentháromság-ábrázolás ugyanis az Atya a Fiú és a Szentlélek Szűz Mária képet vesz körbe.

Számunkra az utolsó látnivaló Vácott a Hétkápolna volt. A 2002-ben felújított stációkon nem Jézus szenvedésének története hanem a Rózsafüzér titkairól készített képek láthatók mindegyik kápolnácskán 2-2. A stációk végén egy szabadtéri szentmise bemutatására szolgáló oltár és szószék van majd itt található a búcsújáráshely kápolnája amelyet a XVIII. században építtetett Althman Mihály Frigyes püspök. A főoltár kegyképe a Pozsony melletti máriavölgyi kegyzobor másolata amelyet a török időkben egy béna asztalos őrzött. Amikor egy szózat hat s ra visszavitte az elpusztult templom helyére meggyógyult.

Lassan hazafelé indultunk. A mai globalizált világban – a templomokban található oltárokat szobrokat freskókat valamint az egyházi gyűjteményekben látható szép igényes kézi munkával alkotott liturgikus tárgyakat miseruhákat szemlélve – érdemes elgondolkoznunk azon hogy a régebbi időkben az emberek mennyi fáradozással igyekeztek kifejezni Isten iránti ragaszkodásukat hálájukat és szeretetüket. Maradandót alkottak hogy mi késői utódok is örömmel lehessük bennük.

A zarándokcsoport és a magam nevében ezúton is szeretném megköszönni Csernus Gáspárnak és Illavszky Istvánnak hogy gondos előkészítő munkájuk nyomán ennyi szép élménnyel gyarapodhattunk.

Bertus Jánosné

A madarak ébredése Elhangzott a Családok tábora tábortűzi műsorában

Hirtelen felébredt. Felült, kezébe temette arcát. Gondolatai élénken cikáztak. Valamit álmódott; mit is? Zúgott a feje. Kibotorkált a fürdőszobába, majd indult vissza aludni. Közben kipillantott az ablakon. Az ég sötét volt, de keleten már szürkült. Pitymallott. Ekkor jutott eszébe az emlék.

Még gyermek volt, alig tízéves, mikor egy falusi nyaralás során nagyapja, egy ehhez hasonló hajnalon felkeltette, ahogy megbeszéltek. Hogy mennének megnézni a madarak ébredését. *Megnézni!* – így mondta. Ez izgatta gyermeki fantáziáját, s beleegyezett a korai ébresztőbe. Álmosan rángatta magára a melegítőt, úgy pizsamára. Hiszen ha visszajönnek, úgy is visszafekszik. Hisz ki szeret ilyenkor fenn lenni? Nagyapja csak állt hosszú bőrkabátjában, kalappal a fején, s halkán nógatta; siessen már, a madarak nem várnak, elszalasztjuk, ha nem iparkodunk! Így aztán sietett, bár szempillái igen nehezek voltak még, s a csípős, hideg levegő se nagyon ébresztette fel. Csak slattyogott a nagykabát után, befűzetlen tornacipőjében. Az öreg, érdes kéz határozottan fogta és húzta őt. Az erdő felé mentek. Még sötét volt. A magasles alig 5-10 perc séta itt a földúton, nincs messze. Ismerte a járást.

Ő ment fel elsőnek, nagyapja letről óvta. Keleten halványult már az ég, kezdtek kibontakozni a fák az éjszaka takarójából. Nagyapja melléje ült, s hogy ne fázzon, ráterítette hosszú bőrkabátka egyik szárnyát. Jólesett a nehéz kabát, s a szeretet melege.

Figyelj! Mindjárt kezdődik! Egy pillanat az egész! Megszólal majd az első madár, aztán a második, s egy perc se telik bele, felébreszti a többi. Egyik pillanatról a másikra, felébred az erdő! Ha odafigyelsz, még azt is meghalod, ahogy az erdő nyújtózkodik! – ránézett, s gyermeki lelke megérezte, milyen fontos neki ez a pillanat.

Csöndben várakoztak. Múltak a percek, s közben erőt vett rajta a fáradtság; elszenderedett a nagyapaszagú kabát melegében...

Mikor felriadt, már javában csivitelte, káralt az erdő. Bizony, már felébredtek a madarak. Hogy kiáltoztak!

No, mit szólsz? Ugye, szép volt? – kérdezte az Öreg, csillogó szemekkel.

– Igen. – füllentette -, tényleg nagyon szép volt!

Nem merte bevallani, hogy átaludta a nagy pillanatot.

– Örülök, hogy kijöttünk! – ölelte meg nagyapja szeretetteljesen. Lehunyta a szemét. Égette a szívét a hazugság.

Csak állt az ablaknál, s hallgatta a hajnalt.

Azóta sok-sok év telt el. Azóta sokszor meghallgatta a madarak ébredését.

S ha lehunyta a szemét, érezte a nagykabátot a hátán, nagyapja testének melegét. Legkedvesebb emléke. Ennyi maradt az ő drága nagyapjából; egy madárhangoktól hangos, jó szagú emlék.

Medgyessy Ferenc

Családosok tábora Apor Vilmos lelkigyakorlatos és üdülőház, Győrújbarát 2005. augusztus 15-18.

„Aki ad, hallgasson; aki kap, harsogjon!” – emlegette sokat P. Zatykó László ferences atya a lelkigyakorlaton, mely az albertyfalvai családosok apraja-nagyjának szólt négy napon át.

A felszólításnak engedelmességgel el kéne harsognunk, hogy testileg-lelkileg milyen jó kikapcsolódást és töltekezést nyújtott a tábor. Mielőtt bárki azt hinné dogmatikai alapvetésű száraztészta-ról beszélünk, inkább pár gondolatot idéznénk fel, mely László atya, mint irodalom szakos tanár szájából oly megkapó, ferences szellemiségében egyszerű és szerény, egyszerűen lelket pezsdítő volt...

Egyik kezem: Isten, a Szeretet.

Másik kezem: Isten, az Öröm.

Összeteszem: imádkozom...

Így éljünk: „Isten a legfőbb Jó, s a világ csak feladat nekünk.”

(Pilinszky János)

S ne úgy, hogy a világban keressük a legfőbb jót, s az Isten csak feladat nekünk...

Egy szerzetes testvér, üldözési mániában szenvedett, ami időskori érlelmesedésnek volt betudható. Kertészként dolgozott és két elemije volt, nem tudta senki, hogy ilyen gondolatokkal küszködik. Csak halála után, mikor László testvér cellájában hagyatékát rendezte, akadt rá egy kis, rossz helyesírású szövegre. „...mindenki után engem... én annál jobban

szeretem őket, érted, Jézus...” olvashattuk tanúbizonyságát, hogy a szentségi Jézus jelenléte mennyi erőt jelentett számára titokban takargatott, üldözötti mivolta elviselésére.

A *homo faber* – alkotó ember, a *homo ludens* – játsszó ember és a *szenvedő ember*, mint emberségünk legmagasabb beteljesedéséről, Fraud nyomán eljuthattunk a kereszténység igazi értelméhez. A halál gondolata nem mint szükséges rossz szerepelt az atya beteglátogatásai során, hanem egy létforma legutolsó állomása, mert a szenvedés a krisztusi úthoz hasonló és érdemszerző...

Kitűnő etimológiai fejtegetést is hallottunk *hekataiosz* – barátom, barátocskám kifejezéssel kapcsolatban, mellyel a példabeszédben, az ünneplő köntössel nem rendelkező megjelentet utasították ki a menyegzői sokaság asztala mellől. A ritka kifejezés háromszor fordul csak elő a Bibliában, és igazi jelentésében nem a valóságos barátot, társat jelöli. Itt is kételkedés, felelősségre vonás, megfeddés társul hozzá.

Isten az életünk Öröme. Isten az életöröm. Hogy ez mennyire így van, az abból is látszik, hogy a mai világban jól működik a szórakoztatóipar. Mert kell valami pótlék.

Szt. Pál öröme Istenben gyökeredzik. Ezért tud így írni a fillipieknek, noha rabságban van: „...örüljetelek, újra mondom, örüljetelek!”

A gyermek méltósága: „Nekem olyan apukám van, hogy...”

A felnőtt méltósága: „Nekem olyan Mennyei Atyám van, hogy...” (gyermeki lelkület).

S mennyi verset hallottunk József Attilától, Adytól, Radnótitól, ahogy Istent keresték!

Sorolhatnánk még megannyi lelki ajándékot, melyet csak hozhat egy ilyen tartalmas lelkigyakorlat, de a legnagyobb ajándék mégis az, hogy együtt voltunk, valamennyi albertfalvai csoportból volt néhány család, és így új lendületet kaptunk a szeptemberi kezdésű összejövetelek előkészületeihez. A családos táboraink hagyományai közé tartozik, hogy plébános atyánk meglátogat minket. Így volt ez idén is. Köszönjük Antal atyának az el nem maradó figyelmét, gondoskodását.

A győrújbaráti Apor Vilmos lelkigyakorlatos és üdülőház ideális hely volt ehhez a lelkigyakorlathoz. Nem is tudom, hogyan talált rá erre a remek helyre Bató András és Márti, a tábor szervezői! Megfelelően komfortos közösségi hálótermek, nagy, közös ebédlő, társalgó, előadóterem. A kápolnát mozgatható falakkal lehet kisebb helyiségekre osztani, így jut hely mindenre. A gyerekeknek külön foglalkoztató terem található az alagsorban. Három ping-pong asztal, kosárlabdapálya, tollaslabdapálya, tűzrakó hely ad lehetőséget a kikapcsolódásra. A gyerekvigyázók kitűnő munkát végeztek! A mindennapos anygalkázás (ajándékkészítés a kisorsolt személyeknek) mosolyt fakasztott mindenki arcán.

S bár az eső sokat zuhogott, mégis akadt napsütéses délután, amikor kirándulni tudtunk a közeli dombokhoz. Ezen föllekesülve a táborozó ifjúság másnap reggel visszament a Francia Kőhöz napfelkeltét nézni. A Francai Kő az a domb Győr mellett, ahonnan Napoleón tábornokai a győri csatát vezényelték 1809. június 14-én. Ekkor szenvedett vereséget az utolsó magyar nemesi fölkelés az Itáliából visszavonult osztrák seregeket is vezénylő János főherceg parancsnoksága alatt az Eugene Beauharnais vezette francia hadaktól.

Az eső akadályozta meg a felnőtt férfiakat abban, hogy lovas kocsin közelítsék meg azt a borospincét, amelynek titkait gasztronómiai kalandozásuk során fel kellett tárnuk.

De az eső nem akadályozta meg a speciális sárkányt készítő gyermekeinket, hogy műveiket a magasba repítsék. Annyira irigylésre méltó volt tevékenységük, hogy néhány papa is a sárkánykészítő foglalkozás lelkes résztvevője lett.

Az esti tábortűz mellett pedig nagyra nőtt gyerekeink adtak elő kisebb jeleneteket, cserkésztréfákat. Az egyik ilyen tréfa izgalmas fordulatot vett. Történt ugyanis, hogy elhangzott a felszólítás: „*Mindenki pontosan kövesse az utasításokat! Tűzgrás! Vedd le a cipődet és ugord át!*” [értsd: ugord át a cipődet!] Ezt a nyelvtani csavart azonban nem értette minden gyerek. Az egyik óvodás fiúcskát annyira elbűvölte az otthon egyébként elérhetetlen tűzgrás lehetősége, s bizony sírva dacolt a szülői szigor ellen, akik nem engedték, hogy átugorjon a tűzön.

Köszönjük a szervezők Bató András és Bató Márti, és a gyermekvigyázók áldozatos munkáját! S köszönjük a lehetőséget mindazoknak, akik anyagilag járultak hozzá a tábor sikeréhez! Hiszem, hogy ezek az nyári alkalmak, amikor az albertfalvi családok összejönnek beszélgetni, pihenni és lelkileg is feltöltődni, fontos missziót töltenek be a katolikus hívek közösségé formálódásában.

Az összefoglaló végére tartogattunk néhány adatot, amely talán tényszerűségében is érdekes lehet. Idén 15 család tudott eljönni a táborba, s a gyerekvigyázókat, valamint P. Zatykó László atyát is beleszámítva, 73-an voltunk együtt.

Hála Istennek!

Medgyessy Ferenc

Egy csúfos érettségi kronológiája

2005 május 8. 19.00 óra

Egykedvűen ülök a TV előtt, amikor Anita lányom feláll a szinte állandóan bekapcsolt számítógépe előtt, és a még nyitott ajtóból bizonytalan hangon kérdezi.

– Mond apa, lehet, hogy holnap Kaffka Margit lesz a magyar érettségi egyik kérdése? Mondj már valamit Kaffkáról, hiszen a mi sulink viselte évtizedekig az íróno nevét.

– Nem hinném kislányom, felelem, talán Franz Kafkával kevered, azt tételnek inkább el tudom képzelni, Margitunk műveit még az egyébiránt sokat olvasó tanárok se sűrűn lapozgatják.

– És mond apu, van Kosztolányi kötetünk?

– Miért, kérdezem, még mindig naivan, kérdésének valódi okáról akkor még mit sem sejtve.

– Ja, csak keresem az egyik versét a Beírtak engem mindenféle könyvbe – címűt.

Röstellem műveletlenségemet, még ha a Hajnali részegséget keresné, talán dadognék valamit, de a költőnek ezt a versét egyáltalán nem ismerem. Egy ideig tétován fürkészem a versesköteteimet, de hamarosan feladom, ez is, mint oly sok más fontos alapmű, bizony hiányzik könyvtáramból. Anita sem aggódik túlságosan, ezért aztán én is elmerengve visszülök a képernyő elé.

Elmékszem, negyven éve mi is találgtunk rendszeren, melyik költőnek, írónak volt éppen jubileuma, melyik lehet közülük az esedékes, a várható. Aztán volt, hogy tippünk bejött, volt, hogy nem. De azért többnyire nem.

2005 május 9. 8.00 óra

Helyetteseim tételt hirdetnek, én – elsősorban Anita miatt – érettségi termeink környékén sem mutatkozom. Hirdetés után azért kíváncsian megkérdezem egyik kollegámtól, mik voltak a kérdések. A választól földbe gyökeredzik lábam, hideg futkos a hátamon. Anita lányomról sok mindent tudtam eddig, de azt semmiképp sem gondoltam, hogy próféta lenne, vagy hogy ennyire kiváló jóstehetséggel áldotta meg az Úr. Belém villan, Úristen, kint vannak a tételek! Helyetteseim azt hiszik, nem vagyok normális, egyáltalán hogy is gondolhatok ilyenre! Tárcsázom az egyik nagy pesti gimnáziumot, az igazgató veszi fel, előadom sejtésemet, először elhallgat, majd erős hiteltlenségnek ad hangot. Ebben a pillanatban felsejlik egy tizenhat évvel ezelőtti matematika érettségi, akkor is őt, volt egyetemi évfolyamtársamat kerestem telefonon azzal a hírrel, hogy valószínűleg idő előtt kikerültek a matematika tételek. Egy általam akkoriban rendszeresen korrepetált tanítványom hívott előző este és kétségbeesve könyörgött, sürgősen segítsen rajta, azonnal meg kellene oldani néhány matematika feladatot. A szokatlan időpont, a feladatok típusa, nehézségi foka már eleve gyanús volt, másnap reggel a gyanú aztán bizonyossággá vált. Barátom akkor hamarosan visszahívott és megdöbbenően közölte „valami lehet a dologban, mert szokatlanul hamar fejezte be nálunk mindenki a dolgozatot”. A történet azóta bevonult a szépszámú legendás érettségi botrányok közé. (Tanítványom hetekkel később bevallotta, késő este a Váci utcában pénzért vásárolta a megoldatlan feladatokat). Ilyen előzmények után egyre biztosabb vagyok abban, ezzel az érettségivel sem lesz minden tökéletesen rendben.

2005 május 9. 13.30 óra

A Magyar Televízió rövid nyilatkozatot kér tőlem, ahol pár szóval azt ecsetelem, hogy az iskolában nyugodt légkörben zajlott az írásbeli, de akkor már egyre jobban sejttem az átlagosnál nyugodtabb légkör okát. Kamerán kívül viszont nem tudom megállni, hogy a riporternek ne jelezzem, bár bizonyítékom még nincs, de van egy hallatlan rossz érzésem a tételekkel kapcsolatban.

2005 május 9. 17.30 óra

A körzeti híradóban rövid hírben tájékoztatják a nézőket az induló érettségiről, ahol a narrátor a riport végén csak annyit közöl „magát megnevezni nem kívánók szerint, valószínűleg a magyar tételek idő előtt ismertté váltak”.

Anita is nézi az adást, nem szól, csak némán visszaül a számítógép elé. Fél óra sem telik el, amikor hangosan kiszól – apa gyere ide gyorsan, nézzed a monitort. S akkor ott a szobájában meglátom az Interneten a másnapi matematika feladatokat. Igaz, ez még mindig nem bizonyosság, elméletileg lehetnének a feladatok megtévesztőek, félrevezetőek is. Rövid időn belül ott a képernyőn a történelem tételsor is, kerek harminckét oldal, szabályosnak látszó fejléccel. Évek óta a kétszintű érettségire készülve, annak összes nehézségét megtapasztalva, a problémákat jobbára ismerve már nem nagyon van kétségem afelől, hogy az évszázad érettségi botránya lóg a levegőben. Mit tegyek?

Érzem, hogy a megoldás kulcsa a Minisztérium vagy az OKÉV kezében van, tehát el kéne érni valakit onnan, legszerencsésebb volna, magát a minisztert. Hirtelen ötletként felhívom egy régi kedves ismerősömet a TV egyik munkatársát, próbáljon valamit tenni, ugyanis ekkor már köztudott, hogy a miniszter Krizsó Szilvia vendége lesz az Este című műsorban.

2005. május 9. 20.00 óra

Egy sebtiben összeállított stáb érkezik lakásunkra. Szörnyű sejtésemet elmondom a riporternek, aki felajánlja, hogy azonnal felhívja az OM sajtósát, akit sikerült is telefonon megtalálni. Röviden tájékoztatjuk az illetőt, és kérjük, hogy próbálja meg a minisztert meggyőzni, állítsa le a másnapi érettségit. Utóbbi a kamerának is elmondom, amit sajnos később megkurtítva adnak adásba. Természetesen tisztában vagyok azzal, hogy este tíz után nehéz intézkedni, a diákok többsége

ilyenkor már mélyen alszik, pihen a másnapi megmérettetésre. Az ilyen súlyos döntések egyébként is időigényesek, a rendszer tehetetlensége nagy, a gyors, elkapkodott döntés következményeit, nem könnyű felvállalni.

2005. május 9. 22.00 óra

Krizsó Szilvia egy számomra ismeretlen személytől kapott komplett matematika tétsort próbál a miniszternek átadni, aki nemcsak elzárkózik az átvételtől, hanem láthatóan még reménykedik abban, hogy az egész csak vakláрма és politikai húzás. A képernyőről úgy látom, hogy Magyar Bálint eléggé megviselt, vajon milyen gondolatok kavarghatnak benne?

2005. május 10. 9.00 óra

Bebizonyosodik, hogy a tegnapi napon az Internetről levett matematika feladatlapok nem falsak, ezért azonnal hívom az OKÉV területi igazgatóját. Tájékoztatómra lakonikusan válaszol „tudjuk, hogy kint vannak a matematika és történelem tételek, sőt, a többi tantárgy tétele is mind rajta van már az Interneten”.

Epilógus

Hát így történt. Másnap aztán megszállta iskolánkat a média, egymásnak adták a kilincset az újságírók és a televíziós stábok. A nagy zűrzavarban, fejtelenségben voltak, akik félreértve a kialakult helyzetet, először azt hitték, hogy a tételek kikerülésében valami köze van iskolánknak, vagy személyemnek. Így a Minisztérium közigazgatási államtitkára is kedden még úgy gondolta, hogy én követtem el valami szabálytalanságot, ennek egy ízléstelen telefaxban hangot is adott. Gyors reagálással sajnós ún. „kabátlopási ügybe keveredtem”. Még ma is találkozom sanda tekintetekkel, olyan tájékozatlan egyénekkkel, akik azt hiszik, hogy közöm volt a tételeknek az Internetre kerülésében.

A botrány pikantériája, hogy egy hónappal annak kipattanása óta, a Nemzeti Nyomozóiroda látszólagos erőfeszítései ellenére, senki nem tudja, hogy a tételek honnan, és milyen módon kerültek ki. Talán sohasem fogjuk megtudni?

Süsmegh László
gimnáziumi iskolaigazgató

Még egyszer az érettségiről Jelentkezni (is) tudni kell

Ha kedd, akkor Belgium – volt a népszerű film címe. Nos, ha szeptember, akkor nálunk kezdődik a tanítás. Előkerülnek a szekrények mélyéről az iskolatáskák, a szülők aggódva számolgatják az iskolakezdéssel együtt járó várható kiadásokat.

Sajnos hiába reménykedtünk még az új esztendőre sem derült ki: végül is kik követtek el végzetes hibát, mulasztást, netán bűncselekményt, ennél fogva kit terhel a felelősség a tételbotrányért.

Fejek hullásáról sem hallhattunk, a miniszter úr széke negyedik hónapja rezzenéstelen, az illetékesek bizonyára arra gondoltak, minden csoda három napig tart, mindez az idő múlásával úgy is szép lassan ködbe vész.

De a májusi cirkusszal korántsem zárult le az érettségít végigkísérő problémák sorozata.

Előljáróban leszögezhetjük, a legtöbb oktatási szakember és gyakorló pedagógus egyetértett abban, hogy a középfokú oktatás kimenetében feltétlenül változtatásra van szükség, így az oktatásban dolgozók többsége támogatta a kétszintű rendszer koncepcióját.

Az utóbbi évtizedekben ugyanis drámaian nőtt a különbség iskoláink oktatási színvonala, a más-más iskolában tanuló diákjaink tudásszintje között. Viszont a nemzetközi gyakorlatnak megfelelően mi magyarok is egy megmérettetéssel szerettük volna mind az érettségít mind a felvételit lebonyolítani. Viszont, hogy a gyengébb képességű, felkészültségű tanulók is sikerrel maturálhassanak, feltétlenül más színvonalú vizsgát kellett a felsőoktatásra jogosító érettségire szervezni. Ez eddig általánosan ismert és elfogadott gyakorlat volt, hiszen a közös érettségi írásbeli a legtöbb esetben jóval nehezebb feladat elé állította a fiatalokat, mint az iskolai vizsga. A kétszintű érettségi egységes követelményrendszerével összefogta a mára már színvonalában nagyon is széttartó közoktatásunkat. Nagy szükség volt erre, mert bizony mind jobban kitűnt, a középiskola egyre inkább a felvételire készített fel, s nem az adott tárgy átfogó ismeretére, amit az utóbbi évek PISA felmérései kitűnően mutattak.

Az ELTE egyik professzora szerint; „fontosabb lett hét lökött példát hibátlanul megoldani, mint az adott tantárgyban jól eligazodni”.

A próbaérettségik tapasztalata, az újdonságtól való indokolt félelem, de legfőképpen a felsőfokú intézmények azon nyilatkozatai, hogy köszönik, de nem kérik az emelt szintű vizsgát, azt eredményezték, hogy az érettségi második ún. felvételi része is meglehetősen ellentmondásosra sikeredett.

Igen sokan – nem ok nélkül – úgy gondolták, hogy egy színvonalas gimnáziumban elért tiszta kitűnő bizonyítvánnyal, valamint egy középfokú nyelvvizsgával – ezért 100%-nál nagyobb ponteredménnyel – kényelmesen besétálhatnak az általuk tetszőlegesen megjelölt helyekre. A tapasztalatok mutatják, ez vaskos tévedés volt. Nagy csalódás lett azon szülők, diákok osztályrésze, akik 130 pont fölött aspiráltak nívós egyetemre ma népszerű szakjaira, és nem jelöltek meg más

lehetőséget. Több helyre 134 ponttal (!) nem lehetett bekerülni, míg az ügyesen taktikázók, jóval kevesebb ponttal is egyetemi, főiskolai hallgatók lehettek. A felsőfokú intézetek védekezése az őket ért bírálatokra érhető, az elmúlt évek tapasztalatai alapján féltek, ha túl magasra teszik a mércét, esetleg nem tudják feltölteni férőhelyeiket, s ezzel az egyébként is nehéz anyagi helyzetben az ellehetetlenülést nem kerülhetik el.

A kétszintű érettségi koncepciójának kidolgozói nem gondolták, hogy az egyetemek nem ragaszkodnak legalább két tantárgyból az emelt szintű érettségihez. Ennek hiányában a könnyebben teljesíthető középszintű vizsga igen sok, viszonylag magas, közel azonos pontszámmal jelentkező tanulót eredményezett. Ehhez jött a régebben, jeles eredménnyel érettségizettek maximális pontszáma, aminek végeredménye ismert. A rendszer fogaskerekei közé homokszemek kerülvén, az elmúlt évekhez viszonyítva a felvételi idén ezért kevésbé lett korrekt és igazságos.

Természetesen tudjuk, a fürdővízzel együtt a gyereket nem szabad kiönteni, a hiba nem a kétszintű érettségiben leledzik, hanem további finomítások után a mostani tanév végére a szisztéma kiforrhat. Mit tanácsolhatunk? Ha majd a februári jelentkezéseknél a diák a jelentkezési lapja fölé hajolva azon morfondírozik, jelöljön e meg az úgynevezett slágerszakokra emelt szintű tantárgyat is, ne tétovázzon, két tárgyból feltétlenül tegye meg. Igen, és majd elfelejtettem: egy-két nyelvvizsga sem árt, ha van!

Sümegh László

Amerikai útinapló folytatás 14. rész

Vasárnapra virradtunk. A mai nap tulajdonképpen az utolsó nagyobb kirándulásunk, amelynek célja a mexikói határtól alig 20 km-re levő San Diego, Kalifornia második legnagyobb városa. A nagy területen fekvő, egymillió lakosú város természeti adottságai kitűnőek: a kellemes éghajlat, a tiszta levegő, a mintegy 100 km hosszú, strandolásra kiválóan alkalmas, homokos tengerpart. A 16. században, itt San Diego körzetében tette lábát az európai fehér ember először a mai Kalifornia földjére. Több mint két évszázaddal később egy ferences pap itt alapította meg a kaliforniai missziós láncolat első tagját, s a Mexikóhoz közel eső területen jelentős spanyol település alakult ki. Ez volt egy időben a spanyol uralom alatt álló Kalifornia fővárosa. A mexikóiak, majd jóval később az amerikaiak is fontos támaszpontnak használták. Az amerikai uralom megteremtése után szinte elnéptelenedett a város, az 1860-as évek egyes időszakában lakosainak száma száz alatt volt. A város fellendülését mindenekelőtt nagyszerű természeti adottságának köszönheti, itt örökös, meleg, kellemes tavasz van. Ez csábította ide a bevándorlókat, így a város fontos katonai és polgári kikötő lett.

Nem nagy a távolság, ezért komótosan készülődünk, és indulunk. A szállodától egyenes út vezet az autópályára, amelyre kikanyarodva megjegyezzük a kapu számát, hogy visszafelé könnyebben megtaláljuk a bevezető utat. Jól is tettük, mert visszafelé az információ csak annyi volt, hogy a következő 22 kapu vezet Anaheimbe. Így a megjegyzett kapu-szám nagyon megkönnyítette estefelé a hazajutást. Egyelőre azonban térjünk vissza az oda-útra. A négy-négy sávú autópálya melletti táj ezúttal nem volt különösebben érdekes. Még délelőtt 10 óra sem volt, amikor bekanyarodtunk a turista információs irodához, amely a tengerparton állt. Azaz nem is a tengerparton, mert a hatalmas víztükör a Csendes Óceán volt. Lesétáltunk a vízhez, és legalább a kezünket belemártottuk a vízbe. Kellemes, sőt kifejezetten meleg volt. Nem messze néhányat vidáman fürödtek a tengerben. Oldalt kosárlabdapályák sorakoztak, néhány fiatal lelkesen gyakorolt a palánkok alatt. Továbbindultunk a belváros felé. Leparkoltunk, és elindultunk sétálni. Itt sok minden más volt, mint amit eddig láttunk Kaliforniában. Látszott mindenben, hogy csak néhány kilométerre vagyunk a mexikói határtól. Az emberek öltözéke, viselkedése, az utcák, a házak kinézete sokkal inkább emlékeztettek a spanyolos világra, mint az amerikaiakra. A házak előtti szépen gondozott kertek, a növények és virágok szinkavalkádja Andalúziát idézte. Itt már találtunk katolikus templomot is, sőt később még szentmisére is el tudtunk jutni először itt-tartózkodásunk idején. Annak kezdetéig azonban volt még vagy másfél óra, így tovább bámészkodtunk. Betértünk egy helyi jellegű kocsmába. Középen a kör alakú pultban szolgált ki a két pincér, köröskörül televíziók, amelyeken egy fontos, amerikai focimeccset közvetítettek. Minket rendszeren és udvariasan kiszolgáltak, de szinte csak a meccsel foglalkoztak. Egy finom, Margarita nevű, koktélt ittunk, amihez azonnal hozták a helyi ropogtatni valókat. Ezek rendkívül fűszeresek voltak, és volt közöttük olyan is, amelyik méregerős volt. Nem véletlenül, Mexikó közel van, érződik a hatása. A modern templomban a szentmisén sokan voltak, ez a város a spanyol hatás miatt jellemzően katolikus. A mise után tovább sétáltunk, és érezhettük a vasárnapi hangulatot. Olyan otthoni búcsús hangulat volt kirakodóvásárral, zenével, tánccal. A „világ bazár” nevű szórakoztató komplexumban egy kis színpadon zenés-táncos bemutatót tartottak, sok hangulatos kis étteremben üldögéltek és ebédelték a helybeliek és a turisták, és méregdrágán lehetett (volna) különböző emléktárgyakat is vásárolni. Hamarosan visszatértünk a parkolóhoz, és indultunk a híres sandiegoi szafari (állatkert?) meglátogatásához. A szafari hatalmas területen fekszik, és itt az állatokat, amennyire lehet, természetes környezetükben tartják. Olyan nagy, hogy teljesen csak egy kisvasúttal lehet megtekinteni, és a vonatozás ideje majdnem egy óra. A kisvonat össze-vissza kanyarogva kerüli meg a parkot, ahol nagyon sokféle állatot láttunk. Valamennyit nem tudom felsorolni, de láttunk oroszlanokat, egyéb macskaféléket, ragadozókat, orrszarvút, vízilovakat, zebrákat, bivalyokat, szarvasokat, őzeket stb. A ragadozók, bár hatalmas területen éltek, azért hálóval voltak elválasztva más állatoktól, de amelyek nem bántják egymást, együttesen éldegélnek. Így az orrszarvú család mellett nem messze legeltek a zebrák és egyéb kisebb növényevők. Rengeteg zsiráfot is láttunk. Egyébként a szafari egyik „szolgáltatása”, persze külön részvételi díj ellenében, a zsiráfetés. A befizetőket egy teherautó viszi ki a terepre, ahol a zsiráfok odavonulnak az autóhoz, és a turisták az oda helyezett takarmánnyal etetik a nyakukat nyújtogató zsiráfokat. A valószínűleg mesterséges tavak részben az állatok itatására szolgálnak, de szép számmal élnek bennük vízi szárnyasok, madarak és valószínűleg halak is, de azokat a vonatból nem lehetett látni. A ritka madaraknak külön „házaik” vannak, ahová zsiliprendszeres módon be lehet menni. Papagájok, kakaduk, mindenféle színes, érdekes és különleges tollazatú madarak billegtek, rikácsoltak mindenfelé. Még szürkület előtt értünk vissza Anaheimbe, ahol a csomagolás várt ránk, hiszen reggel indulnunk kellett San Francisco-ba, ill. elővárosába Burlingame-be.

Reggel időben indultunk, de így sem tudtuk kikerülni a Los Angeles körüli kör-gyűrűn a közlekedési dugót. Legalább egy órát araszolgattunk a hatsávós autópályán, míg végre ritkulni kezdett a forgalom, és meglódulhattunk. Tovább az út nem volt érdekes, csak a vége felé. Akkor mentünk keresztül a Szilícium völgyön a számítástechnika (egykori?) világközpontján. Itt (2001 szeptember) ekkor komoly recesszió volt, a cégek jó része (60-90 %-a) tönkrement, vagy csak csökkentett kapacitással működött. A sok ismert cég közül leginkább az Intel székházára (gyártelepére) emlékszem vissza, de láttuk az IBM, a Microsoft, az Oracle telepeit is.

A következő nap a nyugalomé volt, egy kicsit kipihenni a több mint 6000 km-es „Nagy Buli” fáradalmait, és erőt gyűjteni a közel 15 óras hazautazásra.

Azért néhány élmény belefért a pihenőnapba is. Dél előtt nagyot sétáltunk az öböl partján el-elnezegetve a fel- és leszálló repülőgépeket. Bizony sokkal ritkábban, mint jó három héttel ezelőtt. Délután meghívást kaptunk a helyi Hilton szállóba egy kis sörözésre. Maga a szálloda is egy élmény volt a maga sok száz szobájával, impozáns belső kertjével, de a mesélendő maga a sörözés és a sörözés különleges folyamata. No, nem annyira a sör volt az érdekes (bár az sem volt megvetendő), hanem a körítés. A sörhöz itt ugyanis földi mogorót (amerikai mogorót) illik és lehet enni. A bejáratnál nagy fahordók állnak tele mogoróval, és a vendég egy kis kosárával (olyan, amivel nálunk perselyeznek a templomban) merít, és az asztalához viszi. Ott aztán kibontogatja a mogorót, és a helyi etikettnek megfelelően a héját a földre szórja. Mi eleinte gondosan az asztalra tettük a héjat, de a pincérek is szóltak és mutatták is, hogy söpörjük le azt a padozatra. Időnként megjelentek a takarítók, és nagy partvisokkal összehúzták a ledobált mogoró héjat. Más szemetet persze nem szabad a földre szórni (csikket, papírt), azt az asztalon elhelyezett szeméttálba vagy hamutálba kellett elhelyezni. Este vacsorára voltunk hivatalosak (máig sem tudom igazán, ki hívott meg minket), de a vacsora elegáns és finom volt. Arra emlékszem, valamilyen mexikói szeletet ettem, és mint Matula bácsinak a Tüskevár-ban, a fejem tetejét is csípte a kissé(?) erőse sikerült étel.

Egy kicsit tartottunk a hazautazástól. Nem a hosszú út, és nem is a repülés volt ennek az oka, hanem az a tény, hogy két héttel ezelőtt volt a repülés terroristámadás a Tornycok és a Pentagon ellen. A hírközlési eszközök és ismerőseink is mondták, hogy a repülőtéren rendkívüli biztonsági előírások és ellenőrzések vannak. Ennek megfelelően még egy körömcsipeszt se vigyünk a kézipoggyászból vagy a ruhazsomban, mert szigorúan elkoboznak minden szűrő, vágó, bőkö eszközt. A kísérőket sem engedik be a repülőtérré, csak akinek érvényes jegye ill. beszállókártyája van. Ezért nem is kísérték ki ismerőseink a reptérre. Azt is hallottuk, és a szálloda is megerősítette, hogy legalább három órával az indulás előtt jegykezelésre jelentkezni kell. Mivel közel volt a repülőtér, a szállodai transzfert rendeltük meg, és pár perc alatt ott is voltunk. Hamar megtaláltuk a Lufthansa pultját, és beálltunk a sorba. Eleinte még volt néhány jegykezelő a pultnál (utast nem vettek fel), de csakhamar azok is eltűntek, és mi ott, néhány száz utastársunkkal együtt, várakoztunk. Kb. 70 perccel a gép indulása előtt megkezdődött a jegykezelés, ami most már gyorsan haladt. Utána következett a különleges biztonsági vizsgálat, amelynél precízebbet és egyben felületesebbet nemigen éltem át. Jellemzősül, csak annyit, hogy egyik utastársunktól elkobozták a körömrészelőt, ami az egyik zsebében volt, de nem vették észre, hogy a táskájában egy teljes manikűr-készlet volt, legalább ugyanilyen körömrészelővel néhány kisolló társaságában. Mindenesetre gyorsan átestünk a biztonsági vizsgálaton, és már csak a beszállási engedélyre vártunk. A hazautat a repülőn sima volt, semmi különös nem történt. Mivel „ellenkező” irányban repültünk, mint odafelé, az út nagy részét sötétben tettük meg. A gépen alkalmazott biztonságról annyi megjegyzést tennék, hogy csak műanyag evőeszközt kaptunk és csak műanyag poharat, de ha ember egy sört kért, azt lehetett, kihozták az üveget is. (Mint tudjuk, a tört üveg igencsak veszélyes fegyver lehet!) Hála Istennek semmi gond nem volt, és a müncheni átszállással kora délután szerencsésen megérkeztünk Ferihegyre.

Itt ért véget ez a csodálatos 23 nap. Iikémmel soha nem szándékoztunk Amerikába utazni, sok összetevő szerencsés együttléte adta meg ezt a lehetőséget. Olyan élményt adott azonban, amit valószínűleg soha nem fogunk elfelejteni. Deo gratias!

Madaras Gábor

ALBERTFALVI SZENT MIHÁLY-NAPI BÚCSÚ 2005

SZEPTEMBER 22. CSÜTÖRTÖK

- 17:30 Ünnepestélyes zászlófelvonás a templom előtt
A programsorozatot megnyitja: Hollai Antal plébános
- 18:00 Az albertfalvi iskolák és az AKH Gesualdo Kamarakórusának hangversenye a templomban
- 16:00 – 19:00 Nyílt nap a Szellemi Sérült Testvéreinkért Alapítvány Szent Mihály Rehabilitációs Otthonában
(1116. Bp. Derzsi u 4.) A fiatalok és gondozóik szeretettel várják az érdeklődőket!

SZEPTEMBER 23. PÉNTEK

- 17:30 Bózsöny Ferenc előadása a Don Bosco Iskolában
- 20:00 Orgonahangverseny a templomban, km.: Szabó Barbara

SZEPTEMBER 24. SZOMBAT

- 9:00 Bográcsulyás-főző verseny a templomkertben (előzetes nevezés alapján)
- 10:00 Gyermekeprogramok és Vidámpark a templomkertben, kerékpáros ügyességi és sportversenyek a Don Bosco Iskolában
- 11:00 Varga Ferenc festő kiállításának megnyitója a Helytörténeti Múzeumban
- 13:00 Térzene a templomkertben, közreműködik: a Weiner Leó Szakiskola Fúvóegyüttese
- 13:00 A Liszt Pincészet borkóstolója
- 17:30 Frenyó Zoltán bemutatja könyvét és előadást tart
Prohászka Ottokárról a Don Bosco Iskolában
- 20:00 Orgonahangverseny a templomban, km.: Varga Petra

SZEPTEMBER 25 VASÁRNAP

- 10:00 Mahunka Imre emléktáblájának megkoszorúzása, beszédet mond: dr. Verbényi István ny. plébános

11:00	Az ünnepi szentmisét Takács Nándor ny. székesfehérvári püspök celebrálja A misét követően kerül sor az Albert herceg díj átadására
Napközben folyamatosan: Kézműves és kirakodó vásár, gyermekprogramok, vidámpark, sörsátor (szombaton is!)	
20:00	Pető László orgonaművész hangversenye a templomban A programsorozatot bezárja: Hollai Antal plébános

A PROGRAMOK INGYENESEK! Mindenkit szeretettel várnak a szervezők:
A Szent Mihály Plébánia és az Albertfalvi Keresztény Társas Kör

Albertfalva iparosai a második világháború után

Ipari újjáépítésünk címmel nagyalakú, kétrészes könyv jelent meg 1948-ban. A könyv első 200 oldalán tanulmányokat találunk a magyar ipar háború utáni siralmas állapotáról, majd az újjáépítésről és az akkori problémákról olvashatunk. A második, 332 oldalas rész *Az újjáépítésben részt vett üzemek és iparosok ismertetése* címet viseli. Itt az akkori Magyarország hozzávetőleg 3000 iparosáról, kisüzeméről olvashatunk rövid bemutató sorokat. A könyvet átnézve 13 albertfalvi iparost találtam, ezek szakmák szerinti megoszlása: 3 hentes, 3 asztalos, 1-1 festő, kárpitós, szikvízkészítő, bádogos, vendéglős és gumijavító, illetve a Lóden Posztógyár, mint ipari üzem. A bemutatásukat az alábbiakban szó szerint közlöm. Úgy vélem, hogy azok, akik az akkori nehéz időkben tenni akarásukkal, szaktudásukkal elősegítették a háború utáni élet normalizálódását, megérdemlik, hogy a sorok újraközlésével fejtegetjük elötteük. Az idézeteket meghatódottan olvasgatva a valamikori Albertfalva mikrotörténetének kis szelete is kirajzolódik elötteük.

Itt mondok köszönetet Rauch Ferenc egri barátomnak, aki felhívta a figyelmemet a ritka könyvre és kölcsönadta a vizsgálathoz.

Barta József szikvízgyártó, Albertfalva, Hargita u. 3. Iskolái elvégzése után a műszerész szakmát tanulta, melyben fel is szabadult. A szikvízkészítést Budapesten tanulta. Mint kocsmáros Budapesten lett önálló, majd újra mint műszerész tevékenykedett. 1945-ben lett szikvízgyártó, átvéve és újjáépítve a budafoki régi üzemet, melynek felszerelése még pótlásra szorul. 1948-ban tanfolyamot végzett. A higiénikus, 1 töltőgépes műhely kizárólag az albertfalvi szükségleteket látja el. A szikvizet egyedül hordja ki. Legnagyobb gondja az üveghiány, melyet pótolni igyekszik.

Czobor György gumijavító üzeme, Albertfalva, Erzsébet királyné u. 2. A szakmát Budapesten tanulta. Jobb fővárosi üzemekben fejlesztette tudását. 1944-ben Csepelen önállósította magát s üzemét a jelenlegivel bővítette. Csepeli, Király u. 9. sz. alatti kisebb műhelyben főleg autó- és kerékpártömlők javításával, fenti üzemében pedig az autóköpenyek, valamint a hó és sárcipők javításával foglalkozik. Az ostrom alatt 8 hónapig a felszabadító erőknek dolgozott. Az üzemek munkájában felesége, sz. Kirchner Margit és fia ifj. György segítettek.

Csercsics Márton vendéglősmester, Albertfalva, Erzsébet királyné u. 21. Tel.: 259-428. Szombathelyen, a Herceg-kávéházban tanulta a szakmát. 1911-ben szabadult fel. Mint pincér a Gellért-szállóba (Gundel-étterem), majd mint főpincér, a Biró Dénesnél, a Spolarich-kávéházban, a Kutasy-üzemekben, az Apostol sörözőben és a ligeti Gundel-étteremben működött. 1922-27-ig Szombathelyen önálló volt. 1939-ben tett mestervizsgát. 1940-ben Albertfalván önállósította magát. Felesége, szül.: Tóth Anna és fia, ifj. Cs. Márton vizsgázott vendéglősmesterek, valamint leánya, részt vesznek a kiszolgálásban. Öttagú cigányzenekar hangulatos zenével és énekszámokkal szórakoztatja a közönséget. A háború következtében szenvedett 60-70 %-os károsodást újjáépítették. A család tagjain kívül 8 alkalmazottat foglalkoztatnak. Az Ipartestület mestervizsgáztató és az Országos Vendéglősök és Szállodások Szövetségének intézőbizottsági tagja.

Csizmarik András hentes- és mészárosmester, Albertfalva, Dráva u. 1. A középiskola elvégzése után Budafokon, Máyer Ferenc virstlikészítő üzemében tanulta a szakmát. Budafok, Budapest, Kassa, Pozsony, Prága nagyobb üzemében és jobb mestereinél fejlesztette a szaktudását. Speciális virstli- és hentesárúkészítő. A mestervizsga letétele után 1939-ben lett saját erejéből önálló. A háború következtében tönkrement, csak 1947-ben tudta üzletének újjáépítését megkezdeni. Azóta részt vesz a lakosság hússal való ellátásában. Saját készítésű füstöltárui igen kedveltek.

Horvát Jenő hentes- és mészárosmester, Albertfalva, Erzsébet királyné u. 36. Középiskolái elvégzése után a faszobrászipart, majd édesapja, H. Károly mellett a hentes- és mészárosipart tanulta. 1929-ben szabadult fel. Tíz éven át fejlesztette szaktudását. 1939-ben, a mestervizsga letétele után önálló. Tiszta, városi nivón berendezett üzletének vezetését feleségével, Wiesler Máriával közösen látja el. A megszállás után azonnal megkezdte a munkát, a katonai és a polgári hatóságok útján a helyi lakosság hússzükségletének biztosítására.

Lóden Posztógyár Rt., Albertfalva, Kondorosi u. 8. Tel.: 258-995. A részvénytársaság 1922-ben alakult. A modern gyárüzemben kártolt gyapjúszövetek készítésével foglalkoznak. Elsők voltak, akik olcsó népruházati cikkek készítésére rendezkedtek be. A honvédség és a rendőrség állandó szállítója. Pest vármegye újjáépítési versenyén 1946-ban elismerő oklevéllel tüntették ki. Az ostrom alatt 20 %-os kárt szenvedett, 1946-ban tűzvész következtében a gyár egyharmada elpusztult. A 900 alkalmazottal dolgozó gyárnak dalárdája, sportegylete, kultúrgárdája, kb. 600 kötetes könyvtára, ebédeltetési és kelengye-akciója és Balatonaligán üdülője van. Nyolctagú üzembizottság elnöke: Varga József. 1948-ban állami kezelésbe került a gyár. Felelős vezetője: Szávai István, aki a gyár neveltje. Szakértelme és szorgalmas munkája révén kikészítőmester lett. Tizenhárom éve dolgozik a gyár kötelékében. Az üb. tagja, később elnöke volt.

Mezei Ferenc szobafestő és mázoló-mester, Albertfalva, Ady Endre u. 8. Az ipart Szolnokon, Hlatky János festőmesternél tanulta. Debrecen, Budapest, Wien, Zágráb és Károlyváros jobb mestereinél fejlesztette szaktudását. A technológián 4 éven keresztül dekoratív- és rajzszaktanfolyamot végzett. Neves budapesti templomfestő és festőművészknél tanult és specializálta szaktudását. Már 1921-ben önálló volt, később ismét mint segéd dolgozott. 1938-ban tett mestervizsgát, egy évvel később önállósította magát. Templomfestést, szabadkézi festést és szobafestést művészi kivitelben végez. A helyi Magyar Dolgozók Pártja és az iparoskör vezetőségi tagja. Községi képviselő.

Nében József bádogos- és szerelőmester, Albertfalva, Erzsébet királyné u. 23. Tel.: 259-498. Albertfalván, 1924-ben Czizmadia Károly ismert nevű mesternél szabadult. Segédi gyakorlatot is ott folytatott. 1933-ban önállósította magát és csakhamar ismertté tette magát a szakmában. Kézi gépekkel és szerszámokkal jól felszerelt műhelyében bádogos-, szerelő- és épületbádogos munkát végez teljes szakszerűséggel. 4 segédet és 3 tanoncot foglalkoztat. A Budafoki Általános Ipartestület alelnöke. Budapest II. kerületének házai és romos épületei szakmai újjáépítésében jelentős része volt. A háború alatt műhelyét ért károkat saját erejéből hozta rendbe és a szerszámhiányokat pótolta.

Paxián József kárpitosmester, Albertfalva, Erzsébet királyné u. 23. Az ipart Budapesten tanulta. 1931-ben felszabadult. Mint segéd, Budapesten jobb mesternél fejlesztette tudását. 1946-ban tett mestervizsgát és 1947-ben önállósította magát. Kéziszerszámokkal felszerelt műhelyében a szakmába vágó mindenféle munkát végez a legjobb tudásával. Ambiciózus ember, akinek további terve műhelyének fejlesztése és termelésének fokozása.

Pálos (Prüller) István asztalosmester, Albertfalva, Mahunka J. u. 69. Tanulmányait az állami felsőipariskolában 1930-ban végezte szakmai gyakorlatát apja mellett folytatta. Az albertfalvi tanonciskola rajztanítója volt 1933-34-ben. Utána az Emergé gumigyár tisztviselője, az L.C.H. lakkgyár osztályvezetője, a budapesti Collochemia Vegyészeti gyár vezetője és társtulajdonosa volt. A megszállás után édesapja mellett kezd dolgozni, 1947 óta saját neve alatt vezeti a gépi és a kézi szerszámokkal jól felszerelt műhelyét. Speciális ülőbútorok, izléses kivitelű éttermi, kávéházi, espressó-berendezések stb. készítésével foglalkozik. Az 1884-ben nagyapja által alapított műhely a háború alatt berendezésben és szerszámokban 25 %-os kárt szenvedett. Ezek újjáépítése és pótlása folyamatban van. Az iparoskör jegyzője. Atyja, id. Prüller István 18 éven keresztül volt az ipartestület elnöke, jelenleg iparoskör alelnöke.

Schipek András asztalosmester, Albertfalva, Tátra u. 63. A szakmát Budapesten Verebes Károly iparművészeti asztalos üzemében tanulta. Felszabadulás után tanítómesterénél, majd Markovits János asztalosmesternél és Hosszú István aranykoszorús asztalos és lakkberendezési vállalatnál fejlesztette tudását. 1934-ben lett önálló saját erejéből. Műhelyében kézi munkával előállított, művészi kivitelezésű stílbútorokat készít a legfinomabb kidolgozásban. A háború alatt 20 %-os veszteséget szenvedett. A köztársasági palota stílbútorberendezésének egy részét 1946-ban az ő műhelye készítette. Terve üzemének bővítése és készítményeinek exportpiacok teremtése.

Szekeres József hentes- és mészárosmester, Albertfalva, Erzsébet királyné u. 11. Tel.: 269-293. Szabadhídvégen, 1929-ben szabadult fel. Mint segéd, Enyingen, Budapesten és Albertfalva jobb mesterei mellett fejlesztette tudását. A mestervizsga letétele után, 1939-ben lett önálló. A háború alatt jelentős kárai keletkeztek, amit saját erejéből pótol. Az ostrom után felesége, szül. Purgya Irén kezdte meg az üzlet vezetését. 1946 óta rendszeresen részt vesznek a lakosság hússal való ellátásának nehéz munkájában. Az üzlet vezetését felesége egy segéddel látja el.

Wagner Antal asztalosüzem, Albertfalva, Apponyi u. 8. Tel.: 259-830. Régi asztaloscsalád gyermeke, aki újpesten Maricza Imrénél tanulta az ipart. 1924-ben lett segéd. Az ország különböző vidékein fejlesztette szakismereteit. 1932-ben önállósította magát és 1936-ban tett mestervizsgát. Villanyerőre működő famegmunkálógépekkel felszerelt műhelye a háború folyamán 100 %-os kárt szenvedett. 1945 augusztusában tért haza hadifogságból és nyomban megkezdte az újjáépítést. Az újjáépülő ország számára épületasztalosmunkákat végzett, jelenleg irodabútorokat készít. Átlag 8 munkavállalót foglalkoztat.

Kiss Gábor

Új kiállítások az Albertfalvi Múzeumban

Az Albertfalvi Helytörténeti Gyűjtemény és Iskolamúzeumban 2005. szeptember 24-én nyílt meg az **Ipartörténet a mai Albertfalván** című kiállítás.

A kiállítást Beleznay Andor és Kemény Tibor hozta létre. Megtekinthető szeptember 25-én (vasárnap) 10 és 14 óra között, valamint továbbiakban kedden és csütörtökön 16-18 óra között.

Ugyanitt Varga Ferenc festő munkái láthatók.

A múzeum címe: 1116 Budapest XI. kerület, Pentele u. 4.